

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Külli Viilik
OÜ SENSUS ETC
kylli.viilik@sensus.ee

Teie 11.06.2025

Meie 19.06.2025 nr 2.2-9/25/1898-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, milles soovite teada, kas tervishoiuteenust osutaval ettevõttel, mille nimi on erialaspetsiifiline, on õigus pöörduda võlgade sissenõudmiseks inkassofirma poole. Soovite teada, kas inkassofirma poole pöördudes on rikutud isikuandmete kaitse seadust ja lekitatud eriliigilisi delikaatseid isikuandmeid.

Esmalt selgitame, et AKI jagab õiguslikke seisukohti andmetöötajate poolse võimaliku isikuandmete töötlemise rikkumise suhtes vaid järelevalvemenetluse raames uurides põhjalikult kõiki asjaolusid. Seega saame anda ainult üldiseid selgitusi tuginedes selgitustaotluses välja toodud asjaoludele.

[Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse \(EL\) 2016/679](#) (isikuandmete kaitse üldmäärus, IKÜM) artikli 4 punkti 1 kohaselt on isikuandmed igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (andmesubjekti) kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal.

IKÜM artikli 4 punkti 15 kohaselt on terviseandmed füüsilise isiku füüsilise ja vaimse tervisega seotud isikuandmed, sealhulgas temale tervishoiuteenuste osutamist käsitlevad andmed, mis annavad teavet tema tervisliku seisundi kohta. Teatud kindla tervishoiuteenust osutava ettevõtte külastamise fakti võib käsitleda terviseandmetena.

IKÜM artikli 9 lõike 1 kohaselt on eriliiki isikuandmeteks andmed, millest ilmneb rassiline või etniline päritolu, poliitilised vaated, usulised või filosoofilised veendumused või ametiühingusse kuulumine, geneetilisi andmeid, füüsilise isiku kordumatuks tuvastamiseks kasutatavaid biomeetrilisi andmeid, **terviseandmeid** või andmeid füüsilise isiku seksuaalelu ja seksuaalse sättumuse kohta.

Igasugune isikuandmete töötlemine peab vastama IKÜM artiklis 5 sätestatud isikuandmete töötlemise üldpõhimõtetele, sh olema seaduslik, õiglane, läbipaistev, eesmärgipärane, minimaalne.

Isikuandmete töötlemine on seaduslik vaid siis, kui selleks esineb vähemalt üks IKÜM artikli 6 lõikes 1 toodud õiguslik alus ja eriliiki isikuandmete puhul IKÜM artikli 9 lõikes 2 toodud erand. Kui tavaliste isikuandmete töötlemine õigusnõuete koostamiseks saab toimuda õigustatud huvi alusel (IKÜM artikkel 6 lõike 1 punkt f), siis eriliiki isikuandmeid õigustatud huvi õiguslikul alusel töödelda ei saa. Küll aga võib IKÜM artikkel 9 lõike 2 punkti f kohaselt eriliiki isikuandmeid (sh terviseandmeid) töödelda kui see on **vajalik õigusnõude koostamiseks, esitamiseks või**

kaitsmiseks. Seetõttu võib tervishoiuteenust osutava ettevõtte ja inkassofirma vaheline andmete edastamine olla õiguspärane, kui seejuures järgitakse ka teisi isikuandmete töötlemise põhimõtteid. Nii peab isikuandmete töötlemine olema ka muuhulgas eesmärgipärane, minimaalne ja läbipaistev.

Läbipaistvuse põhimõte tähendab, et andmesubjekte (antud juhul ettevõtte kliente) on isikuandmete töötlemisest (sh võlaandmete edastamisest inkassole) teavitatud. Teave peab olema lihtsalt kättesaadav, arusaadav ning selgelt sõnastatud.¹

Isikuandmete töötlemine peab alati olema seotud mingi eesmärgiga ning andmeid tuleb koguda ja edastada nii vähe kui võimalik antud eesmärgi saavutamiseks. Isikuandmeid ei tohi hiljem kasutada uuel eesmärgil, mis on algse eesmärgiga vastuolus.

Selleks, et hinnata, kas andmete kogumine, edastamine ja säilitamine vastab eesmärgi piirangu ning võimalikult väheste andmete põhimõttele, tuleb:

- 1) tuua välja kõik andmete töötlemise eesmärgid, dokumenteerida ja teavitada nendest andmekaitsetingimustes;
- 2) veenduda, et nimetatud eesmärkide täitmiseks on tegelikult töödeldavad isikuandmed vajalikud, piisavad ja asjakohased.

Andmetöötleja (antud juhul tervishoiuteenust osutav ettevõtte) vastutab ja peab olema võimeline isikuandmete töötlemise põhimõtete täitmist tõendama.²

Kokkuvõtteks märgime, et terviseandmed on eriliiki isikuandmed, millele kohalduvad rangemad isikuandmete kaitse nõuded. Samas on inimese vastu võlanõude olemasolu korral tervishoiuteenust osutaval ettevõttel võimalik võlaandmeid, kui neis sisalduvad terviseandmed, inkassole edastada IKÜM artikli 9 lõige 2 punkti f alusel tingimusel, et mh on inimesi teavitatud vastavast andmetöötlusest (nt andmekaitsetingimustega) ja edastatakse minimaalselt andmed, mis on vajalik eesmärgi täitmiseks. Seejuures peab andmetöötleja olema võimeline tõendama, et isikuandmete töötlemise põhimõtted on täidetud.

Rohkem infot isikuandmete töötlemise nõuete kohta leiab [Isikuandmete töötleja üldjuhendist](#).

Loodame, et selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Kirsika Lääts
jurist
peadirektori volitusel

¹ Andmesubjekti teavitamisele kohalduvad IKÜM artiklid 12–14.

² Vastutuse põhimõte tuleneb IKÜM artikli 5 lõikest 2.